

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling

I Ur och Skur Solstrålen Dalby, Lunds kommun 2016

Ur Lpfö 98:

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt.

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Vad säger lagarna?
  - 2:1 vad syftar lagarna till?
  - 2:2 vad innebär lagarna?
3. Definitioner av begreppen diskriminering, kränkande behandling och mobbing?
4. Vår vision
5. Mål för verksamhetsåret 2016
6. Metod; hur gör vi?
7. Förväntansdokument
  - 7:1 Detta kan du förvänta dig av förskolechefen
  - 7:2 Detta kan du förvänta dig av all personal på förskolan
  - 7:3 Detta kan du förvänta dig av pedagogerna på förskolan
8. Arbetsgång vid misstanke om diskriminering och/eller kränkande behandling
9. Åtgärder vid incidenter som inte bedöms vara diskriminerande eller kränkande

1. Inledning

Likabehandlingsplanen ska skapa trygghet och tydlighet för alla på Solstrålen (barn, vårdnadshavare och personal), så att berörda parter tydligt kan se och agera efter lagens intentioner.

2. Vad säger lagarna?

2:1 Vad syftar lagarna till?

Likabehandlingsarbetet regleras sedan den 1 januari, 2009 i två regelverk, Diskrimineringslagen SFS 2008:567 och Skollagen 14 a kap. om kränkande behandling.

Lagarna ersätter Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67).

I korthet går lagarna ut på att

- Alla barn och elever skall känna sig trygga i skolan och ha samma rättigheter.
- Förebygga kränkande behandling och diskriminering samt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.
- Skolan eller utbildningsanordnaren är skyldig att utreda omständigheterna, om barn och elever anser sig ha blivit utsatta för diskriminering eller kränkande behandling, samt i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra trakasserier och kränkningar framöver.
- Skolans huvudman har det övergripande ansvaret för att lagarna efterlevs och därmed också ansvar för eventuella skadeståndskrav.

2:2 Vad innebär lagarna?

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

Varje verksamhet ska varje år upprätta två planer för likabehandlingsarbetet, en likabehandlingsplan enligt diskrimineringslagen och en plan mot kränkande behandling enligt skollagen. Planerna kan med fördel sammanföras till en, så länge innehållet uppfyller lagarnas krav. Planen ska ses över och följas upp varje år. Planen ska vara ett "levande" dokument i den mening att den ska användas

som ett aktivt verktyg i den dagliga verksamheten. Enligt diskrimineringslagen ska huvudmannen bedriva ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter för de barn som deltar i eller söker till verksamheten oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Enligt skollagen ska huvudmannen även se till att det inom varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga kränkande behandling av barn och elever.

3. Definitioner av begreppen diskriminering, kränkande behandling och mobbning

Vad är diskriminering?

När förskolan på osakliga grunder behandlar någon sämre än andra utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Diskrimineringen kan vara direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering - när lika behandlas olika.

Det innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan sett utifrån de sju diskrimineringsgrunderna t.ex. att ett barn med funktionshinder inte får följa med på en utfärd.

Indirekt diskriminering – när olika behandlas lika.

När till synes neutrala bestämmelser och regler missgynnar ett barn i samband med de sju diskrimineringsgrunderna t.ex. alla barnen får samma mat oavsett religion eller kultur (t.ex. att endast fläskkött serveras i förskolan).

Vad är kränkande behandling?

När en persons värdighet och integritet kränks.

Kränkningar kan vara:

- fysiska (slag, knuffar, sparkar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, ryktesspridning)
- materiella (förstörd egendom ex. kläder.)

Vad är mobbning?

Skolverkets jurist Dan Olweus definierar mobbning så här:

”En person är mobbad när hon eller han, upprepade gånger och under en viss tid

blir utsatt för negativ behandling från en eller flera personer.”
Mobbning kan t ex innebära, rasism, främlingsfientlighet, homofobi.

4. Vår vision

Till I Ur och Skur Solstrålens förskola ska alla barn gå med glädje. De ska känna sig trygga, bli sedda och bekräftade. Förskolan ska vara en trygg plats där grunden för sociala färdigheter och empati utvecklas, där det finns respekt för varandra, förståelse och tolerans inför människors olikheter. Detta synsätt inkluderar alla på Solstrålen, barn, föräldrar och all personal.

5. Mål för verksamhetsåret 2016

- Vi vill att vårt förhållningssätt och bemötande ska ge en positiv atmosfär där vi alla lär av varandra :

Att olika är bra och okej
hur man är en bra kompis
att barn har både rättigheter och skyldigheter
att barn gör rätt om de kan
att barn får tilltro till sin egen förmåga och får prova själv
att barn ska känna en trygghet i att alla kan hjälpas åt, barn-barn, barn-vuxna,
vuxna-barn, vuxna-vuxna

- Fortsätta utveckla samarbetet hem och förskola i värdegrundsarbetet
- Välja att uppmärksamma när barnen gör rätt i olika situationer. Försöka lägga så lite fokus som möjligt på dåligt/negativt beteende, om inte situationen kräver det.
- TYDLIGT är vårt ledord! Tydlighet i verksamheten och bemötandet.
Tydlighet = trygghet.
- Fokusera på leken. Lek är den lustfyllda vägen mot lärande.

6. Metod; hur gör vi?

- Vi pedagoger har ett medvetet förhållningssätt när vi bemöter barnen i den dagliga verksamheten, ”lyfter” barnen och ger dem verktyg för hur vi är mot varandra på olika sätt, efter barnens behov.
- Utvecklingssamtal med föräldrarna en gång per termin.

- Lekobservationer och barnenkäter (till den lite äldre barnen) för att få en bild av hur barnen upplever sin vistelse på förskolan.
- Lämna ut en årlig föräldraenkät för att ta reda på föräldrarnas synpunkter.
- Kontinuerliga pedagogiska diskussioner kring olika områden inom värdegrundsarbetet/likabehandlingsplanen, som tex barnsyn, kunskapssyn och förhållningssätt.
- I den dagliga verksamheten, samtal och bemötande väcka reflektioner för att barns olikheter är en styrka i gruppen och att vi alla är olika och har olika behov. Rättvisa är inte alltid att bli bemöt lika eller få lika! (*lpfö: Hänsyn ska tas till barnens olika förutsättningar och behov. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra, ska få detta stöd.*)
- Samtalar, läser böcker, stödjer barnen i sin/sina lekar och arbetar på olika sätt för att göra barnen medvetna och även göra egna reflektioner på hur man är en bra kompis. Kommer att arbeta med, *Solstrålens kompis*. Se framsidan.
- Få barnen att värna om varandra, förskolans miljö och material. Uppmuntra att de hjälper varandra. Undanplockning är en del i att få barnen att förstå sina rättigheter och skyldigheter.
- Vi försöker planera miljön för att underlätta deras självständighet. Vi vuxna ska inte ingripa för snabbt i barnens konflikter, lek och görande. Vi ska ha tillit till barnens förmåga att klara det själv, gör att barnen får mer själv tillit och tilltro till sina egna förmågor.
- Skapa goda förutsättningar för barnens lek. Både i den fysiska och psykiska miljön. Planera grupper och lektillfällen som utmanar och stärker barnens lek.

7. Förväntansdokument

7:1 Detta kan du förvänta dig av förskolechefen

- Att förskolechefen, vid kännedom om diskriminering eller kränkande behandling eller trakasserier, omedelbart tar upp detta med den eller de som är inblandade.
- Att förskolechefen tar ansvar för att alla samtal och beslut dokumenteras samt att alla ärenden föregås av noggranna utredningar om faktainsamlingar.
- Att krispsykolog eller annan expertis kontaktas vid behov.
- Att uppföljning och utvärdering av vad som gjorts i ärendet sker.

7:2 Detta kan du förvänta dig av pedagogerna på förskolan:

- Att pedagogerna skapar en förtroendefull relation till barn och föräldrar så att de ska våga anförtro sig åt dem, om barnen känner sig utsatta.

- Att pedagogerna ser och lyssnar på varje barn.
- Att pedagogerna och barnen på olika sätt arbetar med och samtalar om hur man är en bra kompis och om andra värdegrunds och etiska dilemman.

7:3 detta kan du förvänta dig av all personal på förskolan (pedagoger, vikarier, jobbande föräldrar, kock, städare)

- Att de känner till vad som står i likabehandlingsplanen och arbetar efter den.
- Att de ingriper direkt vid diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier.
- Att de bemöter barn och vuxna med respekt.
- Att de bidrar till ett positivt klimat på förskolan.
- Att de har ett demokratiskt förhållningssätt till barn och vuxna.
- Att de rapporterar diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier till förskolechefen.

8. Arbetsgång vid misstanke om diskriminering och/eller kränkande behandling

1. Den personal som upptäcker diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier ansvarar för att åtgärder vidtas.
2. Dessa åtgärder består i faktainsamling och samtal både med den som är utsatt och den eller de som utsatte
3. Rapportering till förskolechefen om det inträffade.
4. Föräldrarna till de inblandade informeras.
5. Den som upptäcker diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier, ansvarar för att dokumentation med namn och datum sker. – Detta kommer vara en stående punkt på våra torsdagsplaneringar, då hela arbetslaget reflekterar/planerar verksamheten.
6. Incidentrapport skrivs.
7. Åtgärder/arbetsmetod
8. Uppföljning.
9. Utvärdering av likabehandlingsarbetet sker på utvärderingstillfället i juni. Sammanställ tillbudsrapporter för att synliggöra eventuella mönster och riskområden.

9. Åtgärder vid incidenter som inte bedöms vara diskriminerande eller kränkande

- vi ingriper snabbt men tyst, det gäller att bryta beteendet.
- Vi har ett samtal med både den som utsatte och den som utsätter, där de får ge sin version av det som hänt.
- Ge barnen möjlighet att reflektera över hur man kan göra istället.
- Informera ev de berörda barnens föräldrar om händelsen.
- Arbeta på olika sätt så att liknande händelser inte inträffar.